



การวัดหาสิทธิ
สำคัญอย่างไร?



BSA

BUSINESS SOFTWARE ALLIANCE

ในสภาพเศรษฐกิจที่การแข่งขันทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ทุกขณะ ลิขสิทธิ์ที่กำหนดขอบเขตการใช้ซอฟต์แวร์ของผู้พัฒนาโปรแกรมมีหลากหลายประเภทมากขึ้นตามไปด้วย ปัจจุบันมีลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ที่ตอบสนองการใช้งานของบุคคลและองค์กรทุกประเภท ตั้งแต่รูปแบบง่าย ๆ อย่าง “คลิกเพื่อตกลง” ไปจนถึงการเจรจาต่อรองที่ซับซ้อนมากขึ้น ทำให้เกิดความยืดหยุ่นและทางเลือกใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์มหาศาลของซอฟต์แวร์และรูปแบบของลิขสิทธิ์ประเภทต่างๆ อาจมีผลต่อการตัดสินใจทางธุรกิจของท่านอย่างมีนัยสำคัญ ยิ่งท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่อยู่ในมือมากเท่าใด ท่านก็จะสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเท่านั้น อันจะนำไปสู่การเพิ่มความสามารถในการผลิตและประสิทธิภาพของบริษัทหรือองค์กร

นอกจากนี้ การใส่ใจในทรัพย์สินซอฟต์แวร์ของท่านยังมีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศแข็งแกร่งขึ้นอีกด้วย ภาคธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศทั่วโลกเป็นตัวกระตุ้นการเติบโตของเศรษฐกิจ เพิ่มรายได้จากภาษีให้แก่รัฐ คิดเป็นเงินหลายแสนล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี อีกทั้งเป็นแหล่งเงินทุนสนับสนุนบริการสาธารณะ เช่น การศึกษา และสวัสดิการด้านสุขภาพ กว่า 30 ปีที่ผ่านมา นวัตกรรมทางเทคโนโลยี และความก้าวหน้าของซอฟต์แวร์ช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตแทบทุกด้าน เฉพาะความช่วยเหลือของบริษัทซอฟต์แวร์เชิงพาณิชย์เพียงอย่างเดียวก็ก่อให้เกิดการพัฒนานวัตกรรม การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารต้นทุนและศักยภาพในที่ทำงาน การสร้างงาน และการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาชั้นสูง เพียงแต่ท่านใช้ซอฟต์แวร์เชิงพาณิชย์ที่ถูกกฎหมาย ท่านก็ช่วยให้นักพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์นับพัน ๆ รายทั่วโลกสามารถสานต่องานสร้างสรรค์ซอฟต์แวร์ที่มีคุณภาพแปลกใหม่ และเยี่ยมศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงโลกไปในทางที่ดีขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง

ขอขอบคุณทุกท่านที่สนใจ
คู่มือลิขสิทธิ์บอบบีเอสโอ

บีเอสเอเป็นตัวแทนและผู้ปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาของผู้ผลิตซอฟต์แวร์เชิงพาณิชย์ชั้นนำของโลก ทรัพย์สินทางปัญญาก่อกำเนิดขึ้นจากความคิดริเริ่มที่เจียมตน การระดมพลังสร้างสรรค์ และชั่วโมงทำงานที่ทุ่มเทและยาวนานของทรัพยากรที่มีคุณค่ามากที่สุด นั่นคือ บุคลากรที่มีพรสวรรค์เป็นเลิศ เจ้าของกิจการท้องถิ่นและวิศวกรซอฟต์แวร์ เป็นผู้ลงทุนลงแรงทั้งเวลาและบุคลากรที่มีพรสวรรค์ไปกับการพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีใหม่ๆ มากเป็นพิเศษ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในรูปแบบลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ เป็นหนทางหนึ่งที่ยอมรับประกันว่านวัตกรรมเหล่านี้จะได้รับความคุ้มครองจากผลงานที่ลงทุนลงแรงสร้างขึ้นด้วยความยากลำบาก

บีเอสเอตระหนักดีถึงอุปสรรคความท้าทายที่ต้องเอาชนะเพื่อให้เศรษฐกิจข้อมูลข่าวสารแสดงพลังศักยภาพได้เต็มที่ หนึ่งในบรรดาความท้าทายเหล่านี้คือความเข้าใจผิดมากมายเกี่ยวกับการซื้อลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ องค์กรและพนักงานจำนวนมากมักจะมองข้าม หรือแม้แต่เพิกเฉยต่อกระบวนการจัดหา ลิขสิทธิ์ และบางครั้งก็เข้าใจผิดว่าการจัดหา ลิขสิทธิ์ เป็นความรับผิดชอบของผู้จัดการไอที หรือฝ่ายจัดซื้อเท่านั้น สำหรับบางท่านการซื้อ ลิขสิทธิ์หมายความว่าผู้ใช้งานมีสิทธิ์ตามกฎหมายในการใช้และถือกรรมสิทธิ์ในซอฟต์แวร์นั้นๆ

การเข้าใจกระบวนการซื้อ ลิขสิทธิ์และการปฏิบัติตามโครงการบริหารสินทรัพย์ซอฟต์แวร์เป็นผลดีต่อธุรกิจเมื่อท่านเข้าใจสิ่งเหล่านี้ ท่านก็จะมีความพร้อมยิ่งขึ้นในการบริหารต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด ใช้ประโยชน์จากบริการสนับสนุนทางเทคนิคได้เต็มที่ และมีข้อมูลพร้อมสรรพประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับทรัพย์สินของท่าน

เหตุผลทางกฎหมายเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่แสดงให้เห็นความสำคัญของ ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ การไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือการไม่มี ลิขสิทธิ์ที่ถูกต้องและไม่หมดอายุ อาจหมายถึงการฝ่าฝืนกฎหมาย ซึ่งอาจนำไปสู่ความผิดขนาดใหญ่

นับตั้งแต่ก่อตั้ง บีเอสเอทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อป้องกันมิให้ผู้คนลดคุณค่าของซอฟต์แวร์ ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อซอฟต์แวร์ถูกทำซ้ำ และเผยแพร่อย่างผิดกฎหมาย บีเอสเอและสมาชิกประสบความสำเร็จในการส่งเสริมโครงการการศึกษา และกฎหมายระหว่างประเทศที่ปกป้อง ลิขสิทธิ์ในยุคคลิจิตอล อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกหลายสิ่งหลายอย่างที่สามารถทำได้เพื่อให้มั่นใจได้ว่ามาตรฐานของทรัพย์สินทางปัญญาใหม่ๆ จะช่วยปกป้องงานสร้างสรรค์ ส่งเสริมนวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่ต่อเนื่อง และมอบทางเลือกที่แข่งขันกันได้แก่ทุกฝ่ายไปพร้อมๆ กัน

คู่มือ ลิขสิทธิ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้ท่านและองค์กรของท่านเข้าใจหลักการพื้นฐานในการจดทะเบียนใช้งาน ลิขสิทธิ์ ขอความกรุณาท่านใช้เวลาอ่านจนจบ ถึงแม้ว่าผู้ผลิตซอฟต์แวร์และประเภทของ ลิขสิทธิ์ อาจจะมิให้เลือกมากมาย แต่โดยทั่วไปโครงสร้างของกระบวนการจดทะเบียนใช้งาน ลิขสิทธิ์มีก็จะคล้ายคลึงกัน ขอเพียงท่านทำความเข้าใจ เงื่อนไขในการใช้ ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์อย่างรับผิดชอบ เจกเช่นเดียวกับสัญญาในรูปแบบอื่นๆ

บีเอสเอภูมิใจในบทบาทของสมาชิกในการเพิ่มพูนความสามารถ ในการผลิต และพัฒนาคุณค่าชีวิตของผู้คน และรู้สึกตื่นเต้นยินดีที่จะได้เห็นความก้าวหน้าใหม่ๆ ในอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วต่อไป บีเอสเอจะสามารถตอบสนองความต้องการของท่านได้ดีขึ้น หากเพียงท่านและธุรกิจของท่านตระหนักถึงความสำคัญของการซื้อ ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์

ด้วยความนับถือ
โรเบิร์ต ฮอลลีแมน
ประธานและเจ้าหน้าที่บริหารสูงสุด
กลุ่มพันธมิตรธุรกิจซอฟต์แวร์



การจัดหาสิทธิ
สำคัญอย่างไร

ผู้คนและธุรกิจทั่วโลกต่างคุ้นเคยกับหลักการปฏิบัติ ตามกฎหมายในเรื่องต่างๆ ยกตัวอย่างเช่น ข้อ กำหนดในเรื่องการโฆษณา โดยทั่วไปสิ่งที่จำเป็น ต้องมีเป็นอันดับแรกๆ คือ ใบบับซีที่ยังไม่หมดอายุ ประกันอุบัติเหตุและการโจรกรรม และหลักฐานการ จ่ายภาษีภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เราทราบดีว่าการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เหล่านี้ อาจหมายถึงความเสี่ยงทางกฎหมาย ความสูญเสีย ทางการเงิน และในกรณีที่เราร้ายที่สุด คือ การถูก พิพากษาจำคุก

ท่านอาจจะสงสัยว่า แล้วทำไม 1 ใน 3 ของ โปรแกรมซอฟต์แวร์สำเร็จรูปเชิงพาณิชย์ทั่วโลกจึงถูก นำมาใช้โดยไม่ถูกต้องกฎหมายในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ซึ่งหมายความว่าซอฟต์แวร์เหล่านี้ถูกนำมาใช้โดยไม่มี ลิขสิทธิ์ถูกต้องจากผู้ผลิต อย่างไรก็ตาม บุคคลหรือ ธุรกิจต่างๆ อาจมิได้สนใจหลบเลี่ยงกฎหมายอย่าง แยกย่อย ถึงกระนั้น ไม่ว่าเจตนาจะเป็นเช่นใด ผู้ละเมิดอาจกำลังเสี่ยงกับผลลัพธ์ทางกฎหมายและ ทางการเงินที่หนักหน่วงทีเดียว

นักประดิษฐ์และเจ้าของกิจการต่างเห็นความสำคัญ ของมูลค่าในผลิตภัณฑ์ บริการ และทรัพย์สินทาง บัญญาของตน และพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อปกป้อง ผลประโยชน์ของตน อาทิ การจดทะเบียนเครื่องหมาย การค้า และการสร้างแบรนด์ที่โดดเด่นและแตกต่าง เป็นขั้นตอนสำคัญในการป้องกันมิให้ความคิดและ ผลิตภัณฑ์ของตนถูกลอกเลียนแบบ

ในลักษณะเดียวกัน ผู้ผลิตซอฟต์แวร์มีสิทธิ์เรียกร้อง ให้ผู้ใช้ปฏิบัติตามข้อตกลงในการใช้ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ ของตน

คู่มือลิขสิทธิ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นตัวช่วยที่นำไป ใช้ได้จริงในการอธิบายกระบวนการจัดหาลิขสิทธิ์ ซอฟต์แวร์อย่างถูกกฎหมาย บริษัทสมาชิก กลุ่มบีเอสเอที่ปรากฏรายชื่ออยู่ในคู่มือฉบับนี้ ต่างร่วมมือกันให้ความกระจ่าง แกไขความเข้าใจผิด และความยุ่งยากซับซ้อนที่คิดกันไปเองเกี่ยวกับ การซื้อลิขสิทธิ์

เนื้อหาที่จะช่วยอธิบายโลกแห่งลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ และความสำคัญของการซื้อลิขสิทธิ์ให้ท่านเข้าใจมาก ขึ้น แบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

- ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์คืออะไร
- การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์
- ประเภทของลิขสิทธิ์
- ข้อควรจำ
- ข้อมูลและแหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ซอฟต์แวร์เป็นผลงานการสร้างสรรค์ประเภทหนึ่ง และได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายลิขสิทธิ์เช่นเดียวกับผลงานสร้างสรรค์ประเภทอื่นๆ เช่น หนังสือ ดนตรี และภาพยนตร์ ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์หนึ่งใบแสดงว่าผู้ผลิตซอฟต์แวร์อนุญาตให้มีการติดตั้งและใช้ซอฟต์แวร์ของตนได้ในเครื่องคอมพิวเตอร์หนึ่งเครื่อง

ใบอนุญาตประกอบด้วยเงื่อนไขการใช้งานซอฟต์แวร์นั้นๆ ซึ่งรวมถึงขอบเขตของลิขสิทธิ์และข้อจำกัดที่เกี่ยวข้อง เช่น วัตถุประสงค์ หรือสถานที่ใช้งาน และฮาร์ดแวร์ที่เกี่ยวข้อง เมื่อท่านอ่านข้อตกลงการใช้ลิขสิทธิ์ โปรดสังเกตว่าโดยทั่วไปใบอนุญาตจะระบุนิยามความหมายของผลิตภัณฑ์นั้นๆ รวมทั้งเงื่อนไขข้อตกลงและข้อกำหนดเรื่องการรับประกันต่างๆ ข้อตกลงที่ละเอียดซับซ้อนมากกว่านั้น อาจระบุไปถึงตารางการใช้งาน ข้อกำหนดเรื่องการเก็บข้อมูลเป็นความลับและเงื่อนไขการทำละเมิด

โดยทั่วไป ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์หนึ่งใบจะให้สิทธิทั่วไปแก่ผู้ได้รับอนุญาตในการใช้สำเนาซอฟต์แวร์หนึ่งชิ้นกับผู้ใช้ที่ระบุจำนวนไว้แน่นอน และห้ามมิให้ทำซ้ำหรือแจกจ่ายซอฟต์แวร์นั้นๆ ให้แก่ผู้ใช้หรือเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นโดยเด็ดขาด นอกจากนี้จะมีการระบุไว้เป็นอย่างอื่น

ไม่ว่ารูปแบบลิขสิทธิ์หรือวิธีการให้ได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์นั้นๆ จะเป็นเช่นใด ท่านควรอ่านข้อตกลงการใช้ลิขสิทธิ์อย่างระมัดระวัง เพื่อความเข้าใจในสิทธิของท่านอย่างถ่องแท้ ทั้งนี้ท่านควรศึกษากฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศของท่านด้วย

ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์คืออะไร

ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับลิขสิทธิ์

มีความเข้าใจผิดมากมายเกี่ยวกับ “กรรมสิทธิ์” และ ลิขสิทธิ์สำหรับซอฟต์แวร์เชิงพาณิชย์ ผู้มีใบอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์ไม่สามารถอ้างกรรมสิทธิ์ในลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์นั้นๆ ที่ถูกต้องแล้ว ผู้ได้รับอนุญาตมีสิทธิ์ที่จะใช้ซอฟต์แวร์นั้นๆ ภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุรายละเอียดไว้โดยเจ้าของลิขสิทธิ์นั้นและภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อยกเว้นเพียงประการเดียวได้แก่กรณีที่ซอฟต์แวร์พัฒนาขึ้นในนามของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

ความเข้าใจผิดที่แพร่หลายอีกประการหนึ่ง ได้แก่ ความเข้าใจผิดที่ว่า ซอฟต์แวร์เสรี (freeware) หรือซอฟต์แวร์ที่อนุญาตให้ใช้ได้ฟรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สามารถนำมาใช้ได้แบบไม่มีขีดจำกัด ความจริงแล้วซอฟต์แวร์ประเภทนี้ยังเป็นงานที่ได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมายลิขสิทธิ์ และอาจจำกัดมิให้ ผู้ได้รับอนุญาตแต่เดิมรหัสในซอฟต์แวร์เสรีนี้ ทางที่ดีท่านควรตรวจสอบข้อกำหนด และเงื่อนไขแต่ละข้อกับผู้ใช้บริการซอฟต์แวร์ หากไม่แน่ใจขอเขตของลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ประเภทนี้

หลักฐานของลิขสิทธิ์

โดยทั่วไปบริษัทห้างร้านมักจะตั้งเอกสารมีค่าที่เกี่ยวข้องกับหลักฐานการซื้อไปโดยมิได้ตั้งใจ เช่น ใบเสร็จรับเงิน จำเป็นอย่างยิ่งที่ท่านจะต้องสามารถพิสูจน์ได้ว่า องค์การของท่านมีลิขสิทธิ์ถูกต้องและยังไม่หมดอายุสำหรับการใช้ทรัพย์สินซอฟต์แวร์ทุกชิ้น ในองค์กร การไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงอาจนำไปสู่การดำเนินการทางกฎหมาย ซึ่งผลลัพธ์อาจหมายถึงคำสั่งให้้องค์กรของท่านซื้อลิขสิทธิ์ใหม่ เพื่อเป็นการพิสูจน์หลักฐานการซื้อ และสิทธิตามกฎหมายในการใช้ซอฟต์แวร์ ท่านควรติดตามข้อมูลของซอฟต์แวร์ที่มีอยู่ และตรวจสอบว่าองค์การของท่านมีสิ่งต่อไปนี้หรือไม่

- อุปกรณ์สื่อของแท้ (ซีดีรอม และ/หรือแผ่นดีสก์)
- ใบอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์ ซึ่งมักจะเรียกว่า ข้อตกลงลิขสิทธิ์สำหรับผู้ใช้ปลายทาง (End-User Licence Agreement - EULA)
- ใบรับรองซอฟต์แวร์ของแท้
- คู่มือและข้อแนะนำสำหรับผู้ใช้งาน
- สำเนาเอกสารข้อตกลงการใช้ลิขสิทธิ์ที่ทำขึ้นผ่านช่องทางออนไลน์
- ควรเก็บรักษาใบแจ้งหนี้และใบเสร็จรับเงินที่ระบุวันเดือนปีที่ซื้อซอฟต์แวร์จริงเอาไว้ให้เรียบร้อย เพราะท่านอาจต้องใช้เอกสารเหล่านี้ในกรณีที่มีการเรียกสอบสวน

โดยทั่วไป การขออนุญาตใช้ลิขสิทธิ์แบบระบุจำนวน ผู้ใช้จะถือ “ข้อตกลงลิขสิทธิ์” (licence agreement) หรือเอกสารยืนยันลิขสิทธิ์ประเภทใดประเภทหนึ่งซึ่งระบุรายละเอียดของซอฟต์แวร์ทุกชิ้นที่ได้รับอนุญาต นอกเหนือจากเอกสารนี้แล้ว ท่านควรเก็บใบแจ้งหนี้และสำเนาข้อตกลงลิขสิทธิ์ออนไลน์ทั้งหมดไว้เช่นเดียวกัน เพื่อเป็นหลักฐานว่าท่านมีลิขสิทธิ์ในซอฟต์แวร์ได้บ้างภายใต้ข้อตกลงนั้นๆ

โปรแกรมบริหารทรัพย์สินซอฟต์แวร์ (Software Asset Management Program-SAM) ที่ช่วยท่านบริหารข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ขององค์กรท่านได้ ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโปรแกรม SAM และดาวน์โหลด “คู่มือการบริหารซอฟต์แวร์” ได้ที่ www.bsa.org

ในประเทศส่วนใหญ่ ถึงที่สุดแล้วการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารบริษัทหรือเจ้าของธุรกิจ มีใช้ตัวพนักงานแต่ละคน ดังนั้น การมีโปรแกรมบริหารทรัพยากรที่สอดคล้องที่ละเอียดครบถ้วนจะเป็นประโยชน์ต่อบริษัทเอง

เมื่อมีการจ้างพนักงานใหม่ นายจ้างควรแน่ใจว่าข้อกำหนดและเงื่อนไขการจ้างงานครอบคลุมไปถึงความรับผิดชอบของพนักงานที่ต้องเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์ในสถานที่ทำงาน แนวปฏิบัติที่ดีของบริษัทคือ การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการใช้ซอฟต์แวร์ในองค์กร และเผยแพร่นโยบายให้พนักงานแต่ละคนทราบเป็นลายลักษณ์อักษร บริษัทบางแห่งยังกำหนดให้นโยบายนี้เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างงานด้วย

การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์

การอนุญาตให้พนักงานใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างเสรีโดยไม่มี การควบคุม อาจก่อให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง ในประเทศส่วนใหญ่ บริษัทอาจจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบเมื่อพนักงานละเมิดกฎหมายโดยการดาวน์โหลดซอฟต์แวร์ไม่มีลิขสิทธิ์ และในบางประเทศความผิดเช่นนี้อาจนำไปสู่การพิพากษาจำคุกหรือการปรับผู้บริหารเป็นจำนวนเงินไม่จำกัด นอกจากความเสี่ยงทางกฎหมายแล้ว ซอฟต์แวร์ละเมิดลิขสิทธิ์อาจทำให้เครือข่ายและข้อมูลธุรกิจที่สำคัญของท่านถูกไวรัสที่ทำลายระบบคอมพิวเตอร์คุกคาม การตรวจสอบให้แน่ใจว่าเครื่องคอมพิวเตอร์พีซีทั่วไปและเครื่องที่พ่วงกับเครือข่ายระบุข้อจำกัดในการดาวน์โหลดไว้เรียบร้อยแล้ว จะช่วยให้องค์กรของท่านหลีกเลี่ยงการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้ผลิตซอฟต์แวร์ได้

การละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ในสถานที่ทำงานอาจรวมถึงพฤติกรรมต่อไปนี้

- การใช้ซอฟต์แวร์ถูกกฎหมายกับคอมพิวเตอร์เกินจำนวนที่ได้รับอนุญาต
- ทำสำเนาหรือจำหน่ายโปรแกรมลอกเลียนผิดกฎหมาย
- อนุญาตให้พนักงานติดตั้ง “ซอฟต์แวร์ที่นำมาจากบ้าน” ลงบนเครื่องพีซีของบริษัท
- ดาวน์โหลดซอฟต์แวร์ไม่มีลิขสิทธิ์ทางอินเทอร์เน็ต เช่น ผ่านเครือข่ายเฉพาะกลุ่มเดียวกัน หรือ P2P (peer-to-peer networks)
- อนุญาตให้บุคคลที่สามติดตั้งอุปกรณ์ที่ท่านไม่มีลิขสิทธิ์ลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์ของท่าน
- ใช้ซอฟต์แวร์นอกเหนือไปจากเงื่อนไขตามข้อตกลง

หลายท่านอาจไม่ทราบว่าการนำซอฟต์แวร์ไปใช้จริงหรือไม่ใช่ประเด็นสำคัญในหลายประเทศ อย่างไรก็ตาม ท่านที่มีการติดตั้งโปรแกรม ซอฟต์แวร์ได้ถูกทำสำเนาขึ้นแล้วในฮาร์ดไดรฟ์หรือถูกบันทึกไว้ในส่วนความจำของคอมพิวเตอร์ ท่านต้องมีใบอนุญาตใช้ลิขสิทธิ์ที่ถูกต้องทุกครั้งที่มีการติดตั้งซอฟต์แวร์ หากท่านไม่แน่ใจเงื่อนไขลิขสิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับซอฟต์แวร์ที่ท่านได้ติดตั้งไปแล้วแต่ไม่ได้นำมาใช้งานปัจจุบัน ท่านควรปรึกษาผู้ผลิตซอฟต์แวร์ว่าควรดำเนินการอย่างไรต่อไป

ผู้ผลิตซอฟต์แวร์มีสิทธิ์ที่จะดำเนินการทางกฎหมายเพื่อเรียกร้องการชดเชยความเสียหายจากผู้ใช้ซอฟต์แวร์ผิดกฎหมายหรือไม่ใช้ลิขสิทธิ์ โดยทั่วไปการชดเชยอาจรวมถึงวิธีการดังต่อไปนี้

- ศาลในบางประเทศอาจออกคำสั่งให้ผู้ละเมิดหยุดใช้ซอฟต์แวร์นั้น ๆ (โดยการลบซอฟต์แวร์ที่ไม่มีลิขสิทธิ์ออกไปหรือติดตั้งซอฟต์แวร์ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องเข้าไปแทนที่)
- ศาลในบางประเทศอาจมีคำสั่งให้ผู้ละเมิดชดเชยค่าเสียหายหรือต้นทุนค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ผลิต ทั้งนี้ “ค่าชดเชย” อาจมาในรูปแบบค่าเสียหาย หรือค่าอะไรที่ผู้ละเมิดได้รับจากการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ถูกละเมิดอย่างผิดกฎหมาย ผู้ผลิตซอฟต์แวร์สามารถเลือกรูปแบบค่าชดเชยที่ต้องการเมื่อศาลตัดสินว่าผู้ผลิตถูกละเมิดลิขสิทธิ์จริง

อนึ่ง การซื้อลิขสิทธิ์หลังจากที่ท่านถูกจับได้ว่าละเมิดลิขสิทธิ์อาจไม่ช่วยให้ท่านพ้นความผิดแต่อย่างใด เพราะท่านที่ผู้ใช้ถูกตัดสินว่าใช้ซอฟต์แวร์โดยไม่ใช้ลิขสิทธิ์ ผู้ผลิตมีสิทธิ์ที่จะดำเนินการทางกฎหมายได้



ประเภทของลิขสิทธิ์

การทำ ความเข้าใจเอกสารลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ที่มีอยู่ มากมายหลากหลายประเภท อาจเป็นเรื่องที่ท้าทาย ในบางครั้ง แต่โดยส่วนใหญ่แล้ว ข้อกำหนดและ เงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตจะคล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากรูปแบบการใช้ลิขสิทธิ์ อาจแตกต่างกันไปตามประเภทของผลิตภัณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์นั้น หากท่านไม่แน่ใจ ในประเด็นใดควรสอบถามกับผู้ผลิตโดยตรง

โดยพื้นฐานแล้ว ลิขสิทธิ์แบ่งเป็นสองประเภทหลัก ได้แก่ ลิขสิทธิ์สำหรับ “ผู้ใช้คนเดียว” (single licence) และลิขสิทธิ์สำหรับ “ผู้ใช้หลายคน” (multi-user licence) ซึ่งบางครั้งอาจเรียกว่า “ลิขสิทธิ์ เหนารวม” (volume licence) เนื่องจากอนุญาตให้ ทำสำเนาซอฟต์แวร์โปรแกรมเดียวได้หลายสำเนา เพื่อการใช้งาน ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดหาสิทธิ์ที่ ซับซ้อนกว่าปกติขององค์กรที่เจรจาตกลงกับผู้ผลิต ซอฟต์แวร์ เพื่อสนับสนุนระบบขนาดใหญ่ขององค์กร

ลิขสิทธิ์เดี่ยว (single licence)

ลิขสิทธิ์เดี่ยวเป็นรูปแบบข้อตกลงลิขสิทธิ์สำหรับผู้ใช้ ปลายทางที่แพร่หลายมากที่สุด ลิขสิทธิ์ประเภทนี้ มาพร้อมกับผลิตภัณฑ์ซอฟต์แวร์ที่จัดเตรียมมาทั้งหมด เช่น ในกรณีการซื้อผลิตภัณฑ์จากร้านค้าปลีก คอมพิวเตอร์ทั่วไป ลิขสิทธิ์ประเภทนี้ยังมาพร้อมกับ เครื่องพีซีที่ติดตั้งโปรแกรมมาแล้วล่วงหน้า หรือซื้อหา ทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งโดยมากจะมาเป็นรูปแบบ ง่ายๆ คือ “คลิกเพื่อตกลง” ซึ่งไม่จำเป็นต้องมี ลายเซ็นในข้อตกลงที่เป็นลายลักษณ์อักษร ผลิตภัณฑ์ ที่มาเป็นแพ็คเกจเต็มรูปแบบมักจะมาพร้อมกับ ซอฟต์แวร์ shrink-wrapped โบลทงทะเบียนและอาจ รวมถึงคู่มือผู้ใช้ด้วย แต่ปัจจุบันมักจะไม่มียกเอกสาร EULA แบนมาด้วย เนื่องจากผู้ผลิตซอฟต์แวร์หลาย แห่งได้บรรจุ EULA ไว้แล้วในซีดีรอม ซึ่งจะปรากฏขึ้น ในระหว่างที่ผู้ใช้ติดตั้งโปรแกรม หากผู้ใช้ไม่ตอบ ตกลงยอมรับเงื่อนไขในข้อตกลงการใช้ลิขสิทธิ์ การติดตั้งซอฟต์แวร์นั้นๆ จะถูกยกเลิกไป

เครื่องพีซีที่ผู้ผลิตติดตั้งซอฟต์แวร์ไว้แล้วล่วงหน้า มักจะมาพร้อมกับเอกสารหรือไฟล์ EULA หากมี ข้อสงสัย ท่านควรตรวจสอบข้อกำหนดและเงื่อนไข ที่เฉพาะเจาะจงกับผู้จำหน่ายเครื่องพีซีโดยตรง

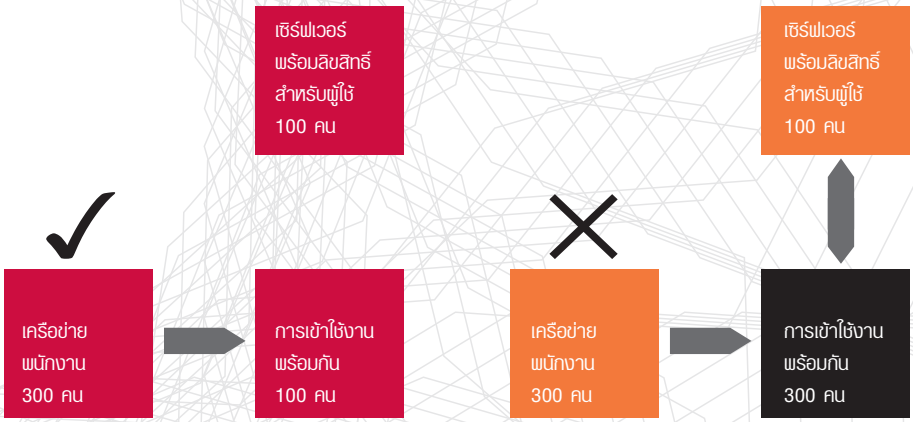
ลิขสิทธิ์เหมารวม (volume licence)

ลิขสิทธิ์เหมารวมแตกต่างจากลิขสิทธิ์เดี่ยวอย่างเห็น ได้ชัด เนื่องจากอนุญาตให้องค์กรที่มีระบบขนาดใหญ่ จัดหาสิทธิ์จำนวนมาก เช่น ในกรณีการทำข้อตกลง อนุญาตให้ผู้ใช้ได้หลายคน ลิขสิทธิ์ประเภทนี้มักจะ ได้มาโดยการตกลงเจรจาและทำสัญญาข้อตกลงเป็น ลายลักษณ์อักษรกับผู้ผลิตซอฟต์แวร์ ปัจจุบันผู้ผลิต ซอฟต์แวร์ส่วนใหญ่อนุญาตให้มีการใช้ลิขสิทธิ์เหมา รวม ซึ่งบางกรณีองค์กรอาจใช้สำเนาซอฟต์แวร์เพียง สองชุดเท่านั้น

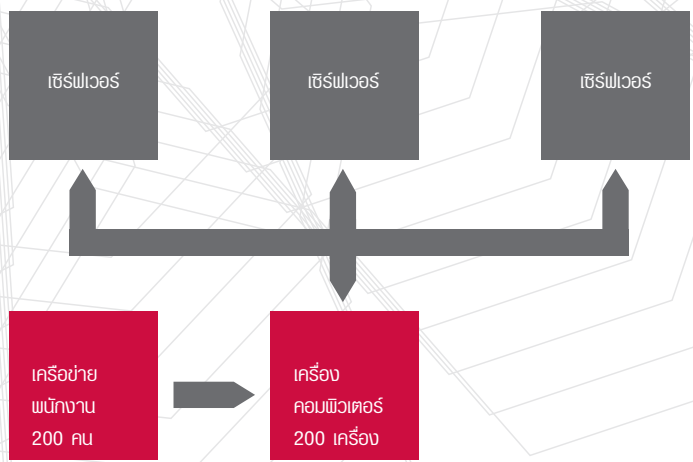
บางครั้งข้อตกลงการใช้ลิขสิทธิ์เหมารวมอาจให้สิทธิ์ ผู้ใช้ในกรณีการผลิตกันในช่วงเวลาที่ข้อตกลง ยังมีผลบังคับใช้ ทั้งนี้ ท่านควรสอบถามรายละเอียดที่ เฉพาะเจาะจงจากผู้ผลิตซอฟต์แวร์โดยตรง

ลิขสิทธิ์ต่อเครื่องพีซี/เครื่องเซิร์ฟเวอร์ (per seat/per server licence)

ในสภาพแวดล้อมการทำงานที่เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย เดียวกัน บริษัทและองค์กรจำเป็นต้องจัดหาสิทธิ์ ต่อเครื่องพีซีต่อเครื่องเซิร์ฟเวอร์สำหรับซอฟต์แวร์ บางประเภทที่ติดตั้งบนเซิร์ฟเวอร์ (โดยส่วนใหญ่ ซอฟต์แวร์เหล่านี้เป็นโปรแกรมสำหรับผู้ใช้จำนวนมาก แต่ท่านอาจจะใช้วิธีซื้อโปรแกรมแบบลิขสิทธิ์เดี่ยว หลายชุดก็ได้) มิใช่ว่าโปรแกรมบนเซิร์ฟเวอร์ทุกชนิด จะบังคับให้ผู้ใช้ซื้อลิขสิทธิ์ส่วนบุคคลหรือลิขสิทธิ์แยก ต่างหากเสมอไป (กรุณาสอบถามผู้ผลิตซอฟต์แวร์ โดยตรง) อนึ่ง โปรแกรมบนเซิร์ฟเวอร์บางประเภท และข้อตกลงลิขสิทธิ์ที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้ผู้ใช้ต้องมี ลิขสิทธิ์แยกต่างหากสำหรับการเข้าถึงเซิร์ฟเวอร์นั้นๆ ซึ่งโดยทั่วไปมักเรียกว่า “ลิขสิทธิ์เพื่อการเข้าใช้งาน” (access licence)



ภาพที่ 1 : รูปแบบลิขสิทธิ์ต่อเครื่องเซิร์ฟเวอร์



ภาพที่ 2 : รูปแบบลิขสิทธิ์ต่อเครื่องคอมพิวเตอรส์

ลิขสิทธิ์ต่อเครื่องเซิร์ฟเวอร์

เป็นลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานพร้อมกันหลายเครื่อง โดยมีการกำหนดจำนวนสูงสุดของผู้ใช้ที่สามารถเข้าไปใช้งานโปรแกรมในเครื่องเซิร์ฟเวอร์ได้พร้อมกัน ณ เวลาใดก็ตาม

ภาพที่ 1 เป็นตัวอย่างบริษัทแห่งหนึ่งที่มีพนักงานจำนวน 300 คน ผู้จัดการฝ่ายไอทีคาดคะเนว่าจะมีพนักงานจำนวน 100 คนที่ต้องการใช้โปรแกรมในเครื่องเซิร์ฟเวอร์พร้อมกัน ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง จึงจัดหา ลิขสิทธิ์ “ต่อเครื่องเซิร์ฟเวอร์” ที่จำกัดจำนวนผู้ใช้งานพร้อมกันที่ 100 คน

ลิขสิทธิ์ต่อเครื่องพีซี

โดยทั่วไปลิขสิทธิ์ประเภทนี้กำหนดให้อุปกรณ์แต่ละเครื่อง (เช่น เครื่องพีซี) จำเป็นต้องมีใบอนุญาตเข้าใช้โปรแกรมในเซิร์ฟเวอร์

ภาพที่ 2 เป็นตัวอย่างบริษัทอีกแห่งหนึ่งที่มีพนักงาน 200 คนและเซิร์ฟเวอร์ 3 เครื่อง พนักงานทุกคนมีสิทธิ์เข้าถึงเครื่องเซิร์ฟเวอร์หลักได้ แต่จำเป็นต้องได้รับอนุญาตในการเข้าถึงเซิร์ฟเวอร์ตัวอื่นๆ อีกหนึ่งหรือหลายเครื่องที่เหลือ ลิขสิทธิ์ต่อเครื่องพีซีอนุญาตให้ผู้ใช้เข้าถึงเซิร์ฟเวอร์ทั้งหมดได้ตลอดเวลา

ลิขสิทธิ์รูปแบบตัวอักษร (typeface licences)

ผู้ผลิตซอฟต์แวร์กราฟิกบางรายมีรูปแบบลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ที่ควบคุมการใช้รูปแบบตัวอักษร และเงื่อนไขในการดาวน์โหลดตัวอักษรเหล่านั้นจากหน่วยซีพียูไปยังเครื่องพิมพ์ ลิขสิทธิ์ประเภทนี้อาจเสนอเป็นลิขสิทธิ์เดี่ยวๆ หรือรวมกันมาเป็นชุดตัวอักษร ขึ้นอยู่กับสภาพการใช้งาน พวงต่างๆ ก็คือ ลิขสิทธิ์ประเภทนี้จำกัดจำนวนเครื่องพิมพ์ที่สามารถนำรูปแบบตัวอักษรของผู้ผลิตมาทำซ้ำนั่นเอง

ลิขสิทธิ์เพื่อการใช้งานพร้อมกัน (concurrent licences)

ลิขสิทธิ์ประเภทนี้เป็นรูปแบบหนึ่งของลิขสิทธิ์เหมารวม ชื่อลิขสิทธิ์บอกเป็นนัยอยู่แล้วว่า ลิขสิทธิ์ประเภทนี้ อนุญาตให้ผู้ใช้ติดตั้งสำเนาโปรแกรมลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์ในจำนวนที่กำหนดไว้และจำกัดจำนวนผู้ใช้ที่สามารถเข้าไปใช้ซอฟต์แวร์นั้นๆ พร้อมกัน ณ เวลาใดก็ตาม ตัวอย่างเช่น บริษัทแห่งหนึ่งอาจได้รับอนุญาตให้ติดตั้งซอฟต์แวร์ลงบนเครื่องเดสก์ท็อปได้ 100 เครื่อง แต่ได้รับอนุญาตให้มีผู้ใช้ซอฟต์แวร์นั้นๆ พร้อมกันในช่วงเวลาใดก็ตามได้เพียง 50 คน โดยมีกะไม่มีโปรแกรมบริหารจัดการลิขสิทธิ์เป็นตัวควบคุมการใช้ซอฟต์แวร์ภายใต้ลิขสิทธิ์ประเภทนี้

ลิขสิทธิ์แบบจำกัดสถานที่ใช้งาน (site licences)

ลิขสิทธิ์ประเภทนี้เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของลิขสิทธิ์เหมารวม สำหรับการใช้งานข้ามประเทศ โดยเป็นการอนุญาตให้ผู้ใช้ติดตั้งซอฟต์แวร์ลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์ตามที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ลิขสิทธิ์ประเภทนี้มีประโยชน์มากสำหรับองค์กรขนาดใหญ่ที่ต้องการให้ผู้ใช้มีความคล่องตัวสูง

ลิขสิทธิ์สำหรับผู้ให้บริการโปรแกรมสำเร็จรูป (application service provider-ASP)

ปัจจุบัน ผู้ใช้ส่วนบุคคลและองค์กรต่างๆ หันมาใช้ผลิตภัณฑ์ของ ASP เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ลิขสิทธิ์ ASP อนุญาตให้ผู้ใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์สำเร็จรูปที่ติดตั้งอยู่ในเครื่องเซิร์ฟเวอร์ทางไกล (remote server) แทนการติดตั้งโปรแกรมลงบนเครื่องพีซีหรือเซิร์ฟเวอร์ภายในองค์กร ข้อตกลงลิขสิทธิ์ ASP เป็นตัวกำหนดเงื่อนไขในการใช้ซอฟต์แวร์นั้นๆ

ลิขสิทธิ์เพื่อการศึกษาและองค์กรภาครัฐ

โปรแกรมลิขสิทธิ์หลายประเภททำขึ้นเพื่อตอบสนองการใช้งานของกลุ่มผู้ใช้เฉพาะด้าน กล่าวคือ สถานศึกษา (โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย) องค์กรภาครัฐ และบางครั้งรวมถึงองค์กรการกุศล หรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร

ตามปกติลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ประเภทนี้มีข้อกำหนดและเงื่อนไขการใช้งานที่เฉพาะเจาะจงมาก ๆ องค์กรที่อาจจะมิสิทธิ์ขอใช้ลิขสิทธิ์พิเศษประเภทนี้ก็สามารถพิสูจน์ได้ว่ามีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก่อนที่จะมีสิทธิ์ได้รับสิทธิพิเศษในฐานะสถานศึกษาหรือภาครัฐ ลิขสิทธิ์ประเภทนี้มักจะมาพร้อมกับชุดผลิตภัณฑ์เต็มรูปแบบที่จำหน่ายตามร้านคอมพิวเตอร์ทั่วไป ผู้ซื้อที่เป็นนักเรียนนักศึกษาต้องแสดงหลักฐานก่อนได้รับสิทธิ์นี้

ลิขสิทธิ์เพื่อการใช้งานสาธารณะ: (general public licencing)

ลิขสิทธิ์เพื่อการใช้งานสาธารณะแตกต่างจากลิขสิทธิ์ประเภทอื่นอย่างสิ้นเชิง หัวใจของลิขสิทธิ์ประเภทนี้อยู่ที่รหัสที่โปรแกรมเมอร์และนักพัฒนาโปรแกรมสามารถนำไปใช้ได้ฟรี โดยอาจจะมีการปรับปรุงแก้ไขซอฟต์แวร์หรือองค์ประกอบต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะด้าน และคิดค่าบริการในการปรับเปลี่ยนแก้ไขนั้น ๆ รหัสโปรแกรม (source code) ของซอฟต์แวร์พื้นฐานสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขได้โดยเสรี และซอฟต์แวร์ประเภทนี้อาจจะหาได้จากองค์กรต่างๆ เช่น มูลนิธิซอฟต์แวร์ฟรี (Free Software Foundation) พุดง่าย ๆ ก็คือ ลิขสิทธิ์ประเภทนี้กำหนดว่าผู้ใช้ทุกคนสละสิทธิ์และอนุญาตให้เข้าถึงรหัสโปรแกรมที่เป็นผลมาจากการปรับปรุงแก้ไขหรือโปรแกรมรุ่นต่างๆ ที่ตามมา โปรแกรมเมอร์และนักพัฒนาที่ใช้ซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์สาธารณะควรตรวจสอบที่มาของรหัสโปรแกรมนั้น ๆ และใช้มันอย่างระมัดระวัง เพื่อให้แน่ใจว่าไม่ได้ละเมิดสิทธิทางปัญญาของผู้อื่น เมื่อนำซอฟต์แวร์ที่มีรหัสโปรแกรมเหล่านี้มาบรรจุอยู่ด้วยไปจำหน่าย

ลิขสิทธิ์สำหรับนักพัฒนาโปรแกรมและโครงการคู่ค้า

ผู้ผลิตซอฟต์แวร์อาจมีโปรแกรมลิขสิทธิ์เฉพาะสำหรับนักพัฒนาซอฟต์แวร์ ร้านค้าปลีก หรือผู้ให้บริการโซลูชัน ลิขสิทธิ์บางประเภทอาจจะอนุญาตให้ใช้ซอฟต์แวร์ได้หลายประเภทและหลายสำเนา ลิขสิทธิ์ประเภทนี้อาจมาพร้อมกับข้อกำหนดและเงื่อนไขการใช้งานที่เฉพาะเจาะจง ยกตัวอย่างเช่น การอนุญาตให้ใช้ซอฟต์แวร์เพื่อการพัฒนาและทดสอบเท่านั้น และไม่สามารถนำไปใช้เพื่อเหตุผลธุรกิจ ข้อกำหนดของลิขสิทธิ์ประเภทนี้ต้องมีการทบทวนอย่างระมัดระวัง

เพื่อให้ทราบว่ารูปแบบการใช้งานใดบ้างที่ได้รับอนุญาตและมีกรจำกัดระยะเวลาการใช้งานหรือไม่

ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์รุ่นทดสอบ (beta licences)

ผู้ใช้อาจได้รับอนุญาตให้ใช้ซอฟต์แวร์รุ่น "ก่อนวางจำหน่าย" เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำงานและการทดสอบการใช้งานในสภาพแวดล้อมจริง ซอฟต์แวร์รุ่นทดสอบนำมาแจกจ่ายได้ในวงจำกัด ท่านควรตรวจสอบก่อนการใช้งานในรูปแบบใดบ้างที่สามารถทำได้ภายใต้ข้อตกลงที่ให้กับผู้ผลิตซอฟต์แวร์

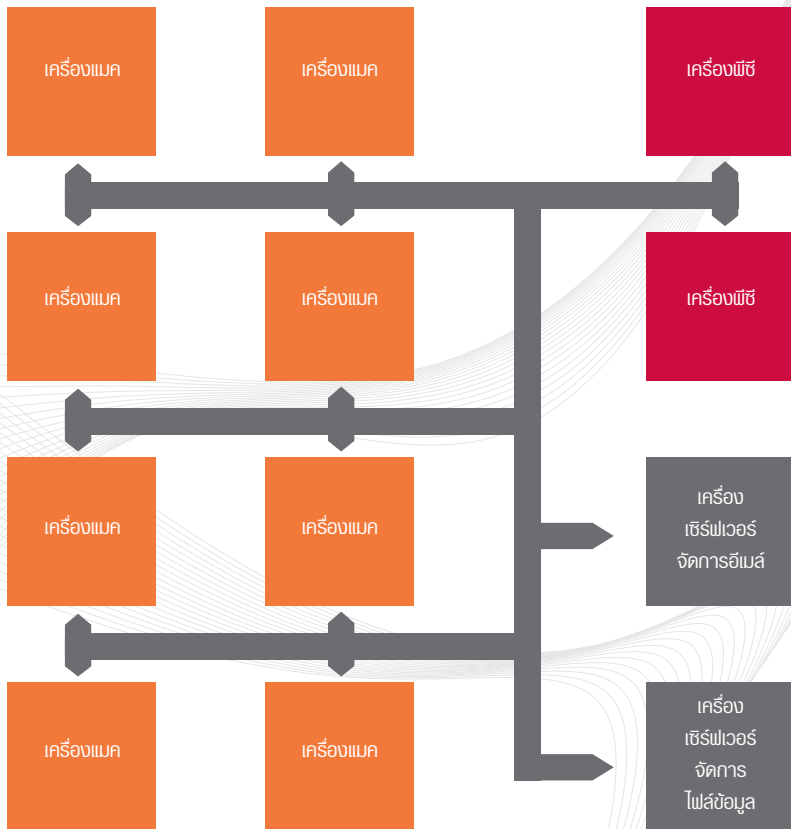
ข้อกำหนดทางกฎหมาย

กฎหมายสากลที่เกี่ยวกับข้อกำหนดและเงื่อนไขในการใช้ลิขสิทธิ์โดยทั่วไปมักมีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ทุกครั้งที่มีการติดตั้งซอฟต์แวร์ลงบนอุปกรณ์ใดก็ตาม จำเป็นต้องมีลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้อง

จากตัวอย่างบริษัท เอบีซี ดีไซน์ ในภาพที่ 3 บริษัทมีเครื่องพีซี 2 เครื่อง และเครื่องแมคอินทอช 8 เครื่อง เครื่องพีซีดังกล่าวเชื่อมต่อกับเครื่องเซิร์ฟเวอร์สองเครื่อง เครื่องหนึ่งสำหรับการจัดการรับส่งอีเมล อีกเครื่องหนึ่งสำหรับการจัดการไฟล์ข้อมูลทั่วไป ส่วนเครื่องแมคทั้ง 8 เครื่องใช้ในการออกแบบกราฟิก และติดตั้งซอฟต์แวร์เพื่อการออกแบบไว้แล้ว เครื่องพีซีถูกกำหนดให้ทำงานกับระบบปฏิบัติการชนิดหนึ่ง และติดตั้งชุดซอฟต์แวร์เพื่อการใช้งานอีเมลและประมวลผลค่า เพื่อเป็นการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ข้อกำหนด และใช้สิทธิ์อย่างเต็มที่ บริษัท เอบีซี ดีไซน์ จะต้องจัดหาสิทธิ์ดังต่อไปนี้

- ลิขสิทธิ์ระบบปฏิบัติการ 2 ใบสำหรับเครื่องพีซี
- ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์เพื่อการออกแบบ 8 ใบสำหรับเครื่องแมคอินทอช
- ลิขสิทธิ์สำหรับการใช้อีเมลและประมวลผลค่า 2 ใบ
- ลิขสิทธิ์สำหรับเซิร์ฟเวอร์ 2 ใบ
- ลิขสิทธิ์ระบบปฏิบัติการ 8 ใบสำหรับเครื่องแมคอินทอช
- ลิขสิทธิ์สำหรับเครื่องลูกค้า 10 ใบ (บางครั้งเรียกว่า CAL) ในกรณีที่ใช้ข้อตกลงสิทธิ์แบบต่อเครื่องสำหรับเซิร์ฟเวอร์แต่ละเครื่อง ซึ่งจะเป็นการเชื่อมโยงข้อมูลพื้นฐานทางกฎหมายของเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องบนเครือข่ายนี้

ภาพที่ 3 ตัวอย่างโครงสร้างการใช้งาน





ข้อควรจำ

จากข้อมูลทั้งหมดที่กล่าวมา ท่านคงพอจะทราบแล้วว่ากลไกการจัดหาสิทธิซอฟต์แวร์ไม่ใช่เรื่องยาก แต่อุปสรรคแอบแฝงที่มีมักจะมองไม่ค่อยเห็น คือเรื่องการควบคุมการจัดหาซอฟต์แวร์และการปฏิบัติตามโปรแกรมบริหารทรัพย์สินซอฟต์แวร์ที่ดี (ดูเนื้อหาเพิ่มเติมได้ใน “คู่มือบริหารซอฟต์แวร์”) หลายบริษัทไม่ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้เนื่องจากสาเหตุดังต่อไปนี้

- ไม่มีการนำโปรแกรมบริหารทรัพย์สินซอฟต์แวร์มาใช้
- อนุญาตให้พนักงานใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างเสรี
- ไม่มีการแจ้งนโยบายห้ามใช้ซอฟต์แวร์ไม่มีลิขสิทธิ์ (และผลลัพธ์แต่ละประการที่ระดมามา) ให้พนักงานทราบอย่างชัดเจน
- ซอฟต์แวร์ผ่านช่องทางที่ไม่ได้รับอนุญาต
- ความรวมกิจการโดยไม่มีการรับรู้ทรัพย์สินที่ได้รับการถ่ายโอนมาอย่างจริงจัง และไม่มีการตรวจสอบอย่างละเอียดเพียงพอว่าบริษัทจัดหาสิทธิอย่างถูกต้องสำหรับการใช้ซอฟต์แวร์ทุกชิ้นหรือไม่

การจัดทำนโยบายและการจัดการกับทุกประเด็นปัญหาเหล่านี้ช่วยสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่งในการบริหารทรัพย์สินซอฟต์แวร์ของท่านได้

อนึ่ง ช่องทางในการซื้อหาสิทธิซอฟต์แวร์มีความสำคัญอย่างยิ่งเช่นกัน ท่านควรมั่นใจได้ว่าเงินที่ท่านกำลังจ่ายไปนั้นเป็นการแลกกับสินค้าของแท้

ท่านควรตื่นตัวระมัดระวังสินค้าลอกเลียนแบบอยู่เสมอ ทุกวันนี้สินค้าของปลอมทำได้แบบเนียนเหมือนจริงอย่างเหลือเชื่อ และในหลายกรณีก็ยากที่จะบอกได้ว่าสินค้าตัวไหนเป็นของแท้หรือของปลอม หลายองค์กรซื้อผลิตภัณฑ์ลอกเลียนแบบโดยไม่เฉลียวใจ และเข้าใจผิดไปว่าสิ่งที่กำลังซื้อนั้นเป็นของแท้ การแยกแยะผลิตภัณฑ์ลอกเลียนแบบจากผลิตภัณฑ์ของแท้โดยใช้เกณฑ์เรื่องคุณภาพอาจเป็นเรื่องยาก แต่ราคาเป็นข้อสังเกตประการแรกที่จะช่วยบอกท่านได้ว่าน่าจะมีการปลอมแปลงซอฟต์แวร์เกิดขึ้นแล้วหรือไม่ ถ้าราคาต่ำกว่าที่ควรจะเป็น นั่นอาจหมายความว่า ซอฟต์แวร์นั้น ๆ เป็นของปลอม การซื้อซอฟต์แวร์จากตัวแทนจำหน่ายอย่างเป็นทางการเป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่จะรับประกันว่าท่านได้ซื้อผลิตภัณฑ์ของแท้มาจริง ผู้ผลิตซอฟต์แวร์สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับตัวแทนจำหน่ายที่ได้รับอนุญาตในประเทศของท่านได้เสมอ

การบริหารทรัพย์สินซอฟต์แวร์ของท่าน

ปัจจุบัน องค์กรส่วนใหญ่ต้องอาศัยซอฟต์แวร์ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นทุกวัน การไม่บริหารทรัพย์สินซอฟต์แวร์ของท่านให้ดี ไม่เพียงแต่อาจจะทำให้ท่านพลาดโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนเชิงเทคนิคจากผู้ผลิตซอฟต์แวร์เท่านั้น แต่ยังอาจหมายถึงความยุ่งยากทางกฎหมายต่อบริษัทของท่านอีกด้วย เน็ดเวิร์กขององค์กรอาจจะต้องถูกระงับใช้ จนกว่าสถานการณ์จะได้รับการแก้ไขให้เสร็จเรียบร้อย ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมหาศาลต่อธุรกิจ

ขั้นตอนที่เป็นประโยชน์ในการนำระบบบริหารทรัพย์สินซอฟต์แวร์มาใช้ในองค์กร ได้แก่ การกำหนดให้บริษัทมีนโยบายองค์กรที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล พนักงานทุกคนควรได้เห็นนโยบายนี้อย่างชัดเจนด้วยตนเอง และเข้าใจผลลัพธ์ที่จะตามมาในกรณีที่未按ปฏิบัติตาม ท่านสามารถดูตัวอย่างนโยบายการบริหารทรัพย์สินซอฟต์แวร์และดาวน์โหลด “คู่มือบริหารซอฟต์แวร์” ได้จากเว็บไซต์ของบีเอสเอที่ www.bsa.org



แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

การตรวจสอบภายใน

การปฏิบัติตามข้อกำหนดในการใช้ลิขสิทธิ์ มิได้จำกัดอยู่เพียงแค่การจัดหาสิทธิที่เพียงพอ และถูกต้องใช้งานได้ เพื่อสนับสนุนการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและระบบปฏิบัติการที่ติดตั้งบนเครื่องคอมพิวเตอร์ของท่านเท่านั้น ระบบบริหารทรัพย์สินซอฟต์แวร์ที่ดีเป็นแนวทางปฏิบัติที่จำเป็น ซึ่งจะช่วยให้ท่านมั่นใจได้ว่า ท่านมีลิขสิทธิ์ถูกต้องประเภทแล้วหรือยัง หลายองค์กรมาค้นพบในภายหลังว่าซื้อลิขสิทธิ์ไว้เกิน และบ่อยครั้งที่เดียวที่พนักงานไม่ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ติดตั้งไว้ในเครื่องพีซีของตนเลย

การทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับทรัพย์สินซอฟต์แวร์ของท่าน จะช่วยให้ท่านจัดทำงบประมาณเพื่อการจัดหาซอฟต์แวร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซื้อหาซอฟต์แวร์จากผู้ผลิตได้ในราคาที่คุ้มค่าที่สุด ถ้าจัดโปรแกรมสำเร็จรูปที่ไม่มีความจำเป็นต้องใช่ และรับรองได้ว่าทั้งท่านและบริษัทของท่านไม่ได้ละเมิดกฎหมาย

ขั้นตอนแรก กรุณาเปิดเข้าไปที่เว็บไซต์ <http://www.bsa.org> และเลือกประเทศที่ต้องการหาข้อมูลเพิ่มเติมและแหล่งข้อมูลท้องถิ่น หน้าเว็บไซต์ของประเทศต่างๆ จะให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลภายในประเทศ เพื่อช่วยให้ท่านมีข้อมูลเกี่ยวกับการขอลิขสิทธิ์สำหรับองค์กรภาคเอกชนและภาครัฐ และการหาที่ปรึกษาการบริหารทรัพย์สินซอฟต์แวร์

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์ข้อมูลบีเอสเอ โทร. 0-2685-1220

